

szám : Kü. VIII-31/B/2012/20

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1137-2/2016
Érkezett:	2016 JÚL 28.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	

Ügyszám: IV/1137-1/2016.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED] útján Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 55. § (3) bekezdése, valamint 2016. június 22-én kelt - fenti ügyszámon folyamatban lévő - alkotmányjogi panaszunk kiegészítése tárgyában megküldött felhívás alapján határidőben az alábbi

hiánypótlást

terjesztem elő.

A 2016. június 2. napján kelt eredeti alkotmányjogi panaszunk indokolását a felszólításra az alábbiakkal egészítjük ki:

A sérelmezett bírói döntések (Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.243/2013/60. számú ítélete, Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.002/2015/3. sz. ítélete és az Mfv.II.10.420/2015/3. sz. Kúria ítélete) kapcsán sérült az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőséghez való jogunk , a XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogunk, továbbá a XXVIII. cikk (7)

bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jogunk. Az Alaptörvény ezen rendelkezéseivel ellentétesek a panaszolt bírósági végzések.

I.

A panaszolt ítéletek alapperének alperese munkaviszonyban állt indítványozóval 2010. augusztus 3. napjától, munkaköre a főtitkár által megbízott országos hatáskörű szervező ügyvivő volt. Munkaviszonya 2011. május 2-án szűnt meg munkáltatói rendkívüli felmondással. Munkájához kapcsolódóan előlegeket vett fel munkaviszonya alatt, melyekkel nem teljes mértékben számolt el, ebből adódott kereseti kérelmünkben meghatározott igényérvényesítésünk.

A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban volt peres eljárás során okiratokkal és szakértői véleménnyel bizonyítottuk, hogy alperes nem számolt el az általunk megjelölt pénzüsszeggel. Bemutatásra, dokumentumokkal történő bizonyításra került az eljárás során az előlegekkel való elszámolás rendszere, az előlegekkel történő elszámolás eljárási rendje, az elszámolások pénztárba történő bevételezésének rendje, az előlegekkel kapcsolatos könyvelés rendszere, továbbá az is, hogy alperes a szóban forgó előleget okiratilag dokumentáltan – általa is elismerten – felvette, viszont az összeggel szabályszerűen nem számolt el, melyet könyvszakértői szakértői vélemény is alátámaszt. Azaz indítványozó a bíróság bizonyítási teherre vonatkozó kioktatásának megfelelően bizonyította követelése megalapozottságát. Ellenben alperes az őt terhelő bizonyításnak, mely szerint „, alperesnek kell bizonyítania, hogy az előlegekkel elszámolt „, nem tett eleget, mivel nem is tehetett, mert alperesi elszámolás nem történt meg. Követelésünk jogosságát tanúbizonyítással is alátámasztottuk a becsatolt dokumentumokon, valamint a könyvszakértői véleményen kívül. Az I. fokú eljárás során elfogultsági kifogást is bejelentettünk, mivel az I. fokon eljáró bíró a pártatlanság látszatára sem adva viselkedett a per során, mely kifogásunkat a szintén nem pártatlan Szekszárdi Törvényszék elutasította.

II.

XV. CIKK sérelme

A törvény előtti egyenlőség eljárási szempontból azt jelenti, hogy mindenki egyenlő eséllyel rendelkezik a jogainak érvényesítése szempontjából. Ezen rendelkezéssel ellentétesen járt el és döntött mind Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.243/2013/60. számú ítéletében, mind a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.002/2015/3. sz. ítéletében és az Mfv.II.10.420/2015/3. sz. ítéletében a Kúria is.

A törvény előtti egyenlőség nem érvényesült jelen esetben, mivel a szakszervezetnek, mint jogi személynek az egyenlősége nem került biztosításra, bekövetkezett az egyéb helyzete, érdekvédelmi tevékenysége okán történt megkülönböztetése.

Továbbá a becsatolt magánszakértői véleménnyel kapcsolatban is fennáll a megkülönböztetés és egyenlőtlenség.

A törvény előtti egyenlőtlenséget valósította meg eljáró bíró pervezetése során is, amikor megsértve a Pp. 133. § (2) bekezdésében foglaltakat az ügyhöz nem tartozó körülményekre is kiterjedt a tárgyalás, mivel indítványozó jelenléti ívei, a szakszervezeti telefon használata, s ennek kompenzálása, a munkabérből való levonás nem volt tárgya a pernek, azaz túlterjeszkedett a kereseti kérelmen. Ezen tények még az ítélet indokolásába is belekerültek , mely a fentiekén kívül a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglaltakat is sérti.

A törvény előtti egyenlőséghez való jogunkat sértette az is, hogy a perben az általunk becsatolt szakértői vélemény kapcsán bár a szakértő tanúként is meghallgatásra került, mégis a II. fokú határozatban a következő megállapítás szerepel azaz az, hogy felperes megbízásából eljáró szakértő véleménye „felperes előadásának számít”. [REDACTED] tanúként nyilatkozott elsősorban a tárgyaláson, aki ráadásul kellő szakértelemmel is rendelkezik (bejegyzett könyvvizsgáló, illetve bejegyzett igazságügyi könyvszakértő).

A szakértő minősítésével – akként különbséget téve, hogy a bíróság rendelte-e ki vagy a peres fél által történt felkérésre – a törvény előtti egyenlőség szintén sérül, mellette persze sérül a tisztességes eljáráshoz való alapjog is.

A Pp. bizonyítási eszközként értékeli a szakértői véleményt, viszont csak azon esetben lehetséges szakértő véleményét ilyen minőségben elfogadni, ha a vélemény készítését a bíróság rendeli el. Azaz a törvény előtt a szakértői vélemények között indokolatlan megkülönböztetés van, mely által indítványozó alapjoga sérült, mikor az általunk készített szakértői véleményt a bíróság nem szakértői véleményként, hanem indítványozó előadásaként értékelte, azaz gyengébb bizonyítékként, s folyamatosan arra szólította fel indítványozót, hogy szakértő kirendelése szükséges. Tulajdonképpen ez szolgált a kereset elutasításának alapjául is, hogy indítványozó nem kérte a bíróságtól, hogy rendeljen ki szakértőt, mivel már rendelkezésre állt egy vélemény [REDACTED] véleménye, aki általunk felkérten készítette el szakvéleményét a Magyar Könyvvizsgálói Kamarában az Igazságügyi Könyvszakértői Tagozat tagja. Így egy másik könyvszakértő sem tudott volna egyéb véleményt adni a rendelkezésre álló iratok alapján.

A kötelező tagsághoz kötött szigorú feltételek, azt szolgálják, hogy a kamara ezekkel, valamint a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény 149-173.§-ban meghatározott minőségbiztosítási rendszerének alkalmazásával biztosítsa a tagjai szakmai kompetenciáját. A könyvvizsgálói törvény 23. §-a kimondja, hogy „ A kamarai tag könyvvizsgáló köteles

a) feladatait lelkiismeretesen, esküjének megfelelően, a jogszabályok és a 4. § (5) bekezdésének b) pontja szerinti standardok alapján, körültekintően ellátni,

b) a könyvvizsgálói tevékenysége során az adott helyzetben elvárható gondossággal, legjobb tudása szerint eljárni.”

Ezen könyvszakértő szakértői véleményét megkérdőjelezve, azt nem elfogadva, egyértelműen elfogultnak megállapítva, kijelentve, hogy az csak szakértői véleménynek van aposztrofálva jutott az I. fokú bíróság azon következtetésre, hogy követelésünk nem megalapozott, a szakértői vélemény nem felel meg a szakértői véleménnyel szemben támasztott követelményeknek. Meglátásunk szerint ezen megállapítás – azon túl, hogy elfogult, bíróhoz méltatlan, azaz a tisztességes eljáráshoz való jogot is sérti - a névjegyzékben szereplő szakértőt is alaptalanul megkülönböztető, hiszen szakvéleményének hitelességét kérdőjelezte meg a bíró, s elfogultsággal vádolta, s még a pártatlanság látszatának fenntartására sem törekedett, s a törvény előtti egyenlőtlenséget hangsúlyozta, mivel a mi szakértőnket nem tekintette szakértőnek.

A II. fokú bíróság ítélete indokolásában is arra hivatkozott – véleményünk szerint a törvény előtti egyenlőséget sértve, továbbá a pártatlanság látszatának is ellentmondóan-, hogy „ a perben a bíróság által kirendelendő szakértői vizsgálat, mint bizonyítási eszköz tette volna lehetővé, hogy a bizonyítandó tényekre tekintettel történjen meg a vizsgálati szempontok és tisztázandó kérdések meghatározása”.

III.

Ehhez kapcsolódik panaszunk azon kérelemrésze, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság vizsgálja a Pp. 177. § (1) bekezdését és a 166. § (1) bekezdését is, mivel mind a törvény előtti egyenlőség, mind a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülését sérti az igazságügyi szakértők megkülönböztetése aszerint, hogy csak akkor minősülnek szakértőnek, ha a bíróság rendeli ki őket, s akkor nem minősülnek szakértőnek, ha a perbeli fél felkérése alapján készítik szakértői véleményüket.

A Pp. 3. § és a Pp. 166. § fent vizsgált rendelkezéseinek az egybevetése alapján az állapítható meg, hogy a felek tényállításaik alátámasztására bármilyen bizonyítékot – tehát akár magánszakértői véleményt is – megjelölhetnek, amellyel kapcsolatban a bíróságot csak annak szabad mérlegelési joga illeti meg. Ez a jogi alapja a magánszakértői vélemény bizonyítékként történő felhasználásának. A bizonyítékok körében azonban a magánszakértői vélemény a Pp. 177. § (1) bekezdésében írt kógens feltételek hiánya miatt, a Pp. 177. § (1) bekezdése szerint minősülő bizonyítási eszköz nem lehet, a magánszakértő a bíróság által kirendelt szakértő jogi helyzetébe nem kerülhet, a magánszakértői vélemény pedig a bíróság által kirendelt igazságügyi szakértői vélemény helyébe nem léphet. Ehelyett a magánszakértői vélemény a Pp. 166. § (1) bekezdése által nem nevesített, egyéb bizonyítási eszköznek tekintendő, amelynek bizonyító erejét a bíróság a per egyéb adataival egybevetve, maga határozhatja meg.

Az előzőekből következik, hogy sem a per előtt, sem a per alatt beszerzett magánszakértői vélemény a perben a kirendelt igazságügyi szakértő véleményének jogi helyzetébe nem kerülhet. Ennek ellenére nem hagyható figyelmen kívül, hogy mind a kirendelt igazságügyi, mind pedig a magánszakértői vélemény ugyanazokat a problémákat vizsgálja és ugyanazokra a kérdésekre keres választ.

A bírói gyakorlat a magánszakértői vélemény megítélése szempontjából nem egységes. A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) több határozatában is rögzítette azt az álláspontját, hogy az egyik fél felkérése alapján készült, magánúton beszerzett szakvélemény bizonyítékként nem, hanem csak a fél álláspontjaként vehető figyelembe (BH 2004.59., BH 1999.365.). Vannak azonban olyan eseti döntések is, amelyekben elismerésre került a magánszakértői vélemény bizonyítékként történő értékelésének lehetősége (BH 2003.17., BH 2000.272.).

Meglátásunk szerint a perben a magánszakértői vélemény szakértői véleményként való elvetése alapjogi sérelemhez vezetett.

A törvény előtti egyenlőség elsősorban a jogalkalmazásra irányadó elvként értendő, a jogi szabályozás mindenkire egyformán vonatkozik. A törvény előtti egyenlőség alkotmányi párja az eljárási jogok között rögzített bíróság előtti egyenlőség. A jogrendszer normáinak alkotmányossági megítélése (az alkotmánybíráskodás elterjedése) azonban sajátos értelmet adott a törvény előtti egyenlőség fogalmának, tágította azt. Immár nem csak szó szerint – azaz a jogalkalmazásra – értendő, hanem magára a jogalkotásra is vonatkozik; azt a követelményt támasztja a jogalkotás (törvényalkotás) elé, hogy tartsa tiszteletben a jogegyenlőséget. A törvény előtti egyenlőség fogalmának tág értelmezésébe ezáltal a jogegyenlőséget garantáló alkotmányi rendelkezések megtartási kötelezettsége is benne foglalatik. Ez viszont nem érvényesül véleményünk szerint a szakértői vélemények ilyenforma megkülönböztetése során.

IV.

XXVIII. CIKK sérelme

Előadom, hogy a panasz tárgyát képező határozatok sértették indítványozó tisztességes eljáráshoz való alapjogát, mely jog – meglátásunk szerint – a perben félként szereplő jogi személyt is megilleti. A jogi személy szakszervezet törvényes képviselőjét ért bírói tisztességtelen eljárás, a pártatlanság látszatára sem adó magatartás a jogi személy sérelmét valósította meg.

A 17/2001. (VI. 1.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rögzítette: „el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében”. [...] „[A] bírónak nem csak pártatlannak kell lennie, hanem pártatlannak is kell látszania.”

Ezen elv sérült a szakszervezetünkkel kapcsolatosan az eljárás során, mivel szakszervezetünket képviselő főtitkártól a fél jogait megvonta az eljáró bíró. **Az eljáró bíró már az első tárgyaláson sértette a felperest képviselő főtitkár személyiségi jogait, emberi méltóságát, mikor felperesi képviselőként a közönség soraiba utasította, továbbá az ártatlanság védelme ellenére emberi méltóságát sértő módon – az Alaptörvény II. és XV. cikkében deklarált jogokat is sértve egyidejűleg - kezelte, mivel büntetőeljárás van folyamatban felperesi képviselő ellen, s azon tényt folyamatosan figyelmen kívül hagyta, hogy az eljárás magánszemély ellen folyik, jelen polgári eljárásban pedig a főtitkár a szervezet törvényes képviselőjeként szerepelt, azaz a kettő szétválasztandó.** Ennek

ellenére végzésében kinyilvánította, hogy felperesi képviselő a lefoglalt iratanyaghoz hozzá tud jutni, nem törődve azzal, hogy indítványozó szakszervezet főtitkára és a büntetőeljárásbeli magánszemély között nem tehető egyenlőségjel, azaz míg az iratokhoz a magánszemély hozzájuthatott, addig a szakszervezet törvényes képviselőjeként a főtitkár nem.

A bírók mind az eljárás során, mind az ítéletekben – a tisztességes eljáráshoz való jogot semmibe véve - folyamatosan érzékeltették azt, hogy a főtitkárral szemben a Szekszárdi Járásbíróságon büntetőeljárás van folyamatban, s mindezt az ártatlanság védelme ellenére megtették – jogerős ítélet a mai napig nincs - s sorozatosan felhozták a büntetőügyet eljárásaik során, holott az relevanciával nem bírt a panasz alapját képező munkaügyi perben, s minden megjegyzésükben és az ítéletben is állandóan éreztették az indítványozót képviselő főtitkárral, hogy ő egy büntetőeljárás vádlottja.

Meglátásunk szerint mind az elnöki (közokiratba foglaltan), mind a pervezető bíróság elnökének az elfogultsága fentiek okán olyan ténykérdés, amely a jogvita elbírálása kapcsán okkal vet fel aggályokat a hozott ítéletek tükrében az I. fokú, a II. fokú bíróság és a Kúria pártatlansága és elfogulatlansága tekintetében.

A tisztességes tárgyaláshoz (eljáráshoz) való alapvető emberi jog nemcsak a bíróság (bíró) által elkövetett (szándékos-gondatlan) jogsértések miatt szenvedhet csorbát. A tisztességtelen eljárás bekövetkezhet az általános és elvárható etikai, emberi viselkedés normáinak a be nem tartásával is. Ezen normákat nem tartotta meg az I. fokon eljáró bíró, amikor indítványozót képviselő főtitkárt megalázva, tisztességtelenül a közönség soraiba utasította, tudván arról, hogy tanú meghallgatására is sor kerül, s így azon alapvető viselkedési norma, hogy arra néztek, akihez kérdést intéztek, illetve akinek választ adok sem érvényesülhet, hiszen a tanú háttal lesz a kérdést feltevő képviselőnek. A képviselő közönség soraiba ültetésével jelezte a bíró azt is, hogy nem tekinti felperes képviselőjének a szakszervezet törvényes képviselőjét, lekezelő, lealacsonyító, emberi méltóságot sárba tipró módon viselkedett.

Megjegyezni kívánjuk, hogy nem véletlenül jelentettünk be elfogultsági kifogást a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján az I. fokon eljáró [REDACTED] ellen. Az eljáró bíró már az első tárgyaláson – mint fentebb bemutattuk - sértette a felperest képviselő főtitkár személyiségi jogait, emberi méltóságát mikor felperesi képviselőként a közönség soraiba utasította pedig a főtitkár a szervezet törvényes képviselőjeként szerepel. A megtagadott kizárással kapcsolatban elő kívánjuk adni, hogy alapjog sérelem érte a felperesi képviselőt, s ennek kivizsgálásával nem foglalkozott a bíróság, sőt az ülnökök meghallgatása során sem tért ki azon lehetőség vizsgálatára, hogy az ülnökök a történetek kapcsán a bíróra nézve kedvezően „emlékezhetek” a történetekre.

Nevezett bíró a lefolytatott elfogultsági eljárás során azt a valótlan nyilatkozatot tette, hogy a főtitkár kívánt a hallgatóság soraiba leülni. Ezen magatartása teljesen ellentétben áll a Bszi. 36. § (2) és (4) bekezdéseivel, melyek a bírák kötelezettségévé teszik a befolyástól és részrehajlástól mentességet, továbbá a tisztességes és pártatlan magatartást.

Az elfogultsági kifogással kapcsolatban hangsúlyozni kívánjuk azt is, hogy a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1. Mpk.50.037/2014/3. sz. végzése ellen panaszt terjesztettünk elő, mivel a bíróság megtagadta nevezett bíró elfogultság alapján való perbeli kizárását. A 2014. június 11-én benyújtott panaszunkkal kapcsolatban a Szekszárdi Törvényszék elnöke 2014. július 8-án kelt, 2014. EI.IV.D.15/2.sz. levelében közölte, hogy panaszunkat tartalma alapján elfogultsági kifogásnak tekintve további intézkedés céljából a bíróság elnökének megküldte, hogy a Pp. 18 § figyelembe véve intézkedését tegye meg. Erre mind a mai napig az intézkedés megtétele nem történt meg, válasz nem érkezett, holott a per jogerősen lezárult, az ésszerű határidő így réges-régen eltelt, ezen felvetésünkkel sem a II. fokú bíróság, sem a Kúria eljárása, határozat hozatala során nem foglalkozott, a tisztességtelen eljárást ezen tény is alátámasztja.

A másodfokú tárgyaláson előadott azon tény, hogy a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elnöke saját maga kérte kizárást a [REDAKT] szel kapcsolatos ügyekben meglátásunk szerint mérvadó szintén a tisztességes eljáráshoz való jog aspektusából.

Nem értelmezhető számunkra a II. fokú bíróság azon érvelése, hogy nem alapozza meg ez a kizárás a teljes bíróság elfogultságát, mert igazgatási jogkörről van szó.

Meglátásunk szerint az elfogultság létezett, s nyilvánvaló és okiratilag bizonyított volt, így határozatuk meghozatalakor a II. fokú bírák helytelen következtetésre, döntésre jutottak az elfogultsági kifogás elutasítása kapcsán, mely szintén indítványozó alapjogát sértette, mivel a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elnökével, [REDAKT] elnök asszonnyal szemben a bíróság előtt 1.M.246/2011. ügyszám alatt (előző lajstromszáma: 2.M.592/2010) folyamatban volt eljárásban elfogultsági kifogást jelentettünk be, ennek kivizsgálása során az Elnök Asszony – mint tanácsvezető bíró – a [REDAKT] elleni meglévő elfogultságáról nyilatkozott még a 2.M.604/2010-es számú ügyben is a Pp.13.§.(1)bekezdés e. pontja alapján, mivel az ügynek tárgyilagosa megítélése egyéb okból nem várható tőle, és a Pp.16.§.(2)bekezdése alapján a bíróság vezetőjének elfogultságát bejelentette miután tudomására jutott az eljárás, s kérte az ügy elintézéséből történő kizárását 2010.12.22-én, és a [REDAKT] l szemben lévő elfogultságát a Szekszárdi Munkaügyi Bíróság akkori elnöke, dr. [REDAKT] közokiratba foglaltan is megállapította ugyanazon napon 2010.10.22-én.

Mindebből következik, hogy a későbbiek során sem volt elvárható tőle az elfogultatlanság, továbbá a bírósági hierarchiából következően a hozzá beosztott bíráktól sem, azaz a pártatlanság látszata sem áll fenn azon ügyekben – meglátásunk szerint jelen panaszunk alapját képező ügyben sem -, melyek a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bármely tanácsa előtt folytak a [REDAKT] vagy annak főtitkára érintettségével.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fentiekben levezetett indokolásunkkal kiegészített 2016. június 2. napján kelt alkotmányjogi panaszunkban szereplő indokolás alapján panaszunkat bírálja el.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 3.M.243/2013. számon folyamatban volt perben a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.243/2013/60. számú ítéletének, valamint ezen ítéletet helybenhagyó Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.002/2015/3. sz. ítéletének, s az ezt helyben hagyó Mfv.II.10.420/2015/3. sz. Kúria ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvény I. cikk, II. cikk, XV. cikk , XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, amennyiben lehetőséget lát rá, az Abtv. 28. § szerint is vizsgálja meg panaszunkat, ugyanis az eljárással kapcsolatosan felmerülhet véleményünk szerint a Pp. 177. § (1) bekezdése és a 166. § (1) bekezdésének Alaptörvény-ellenessége a III. pontban bemutatottak szerint, s ez alapján is állapítsa meg a rendelkezések alaptörvény-ellenességét, azok alkalmazhatatlanságát a panaszolt ítéletek kapcsán.

Tisztelettel:

Szekszárd, 2016. július 25.

